

זקן העדה

עם הסתלקותו של שמעון, עליו השלום, הלך לעולמו זקן העדה בקבוצנו. מחלוצי העליה השניה היה, מנאמני ציון ומפעילי התנועה החלוצית, שבאו בימים ההם לארץ האבות השוממה "לעבדה ולשמרה", נדחפים על ידי הרעיון של גאולת העם ובנין מולדתו ההיסטורית.

עוד משחר נעוריו ספג שמעון בבית אבא בעיירה שפלך מינסק (רוסיה) ערכי היהדות ויסודות של אהבת ישראל ואהבת ציון. את אלה נשא עמו בלב, אלה ליווהו והדריכוהו בדרך בארץ ושבאר מעשיו הברוכים. כשהגיע שמעון עם משפחתו לאשדות יעקב בשנת 1937, כבר היו מאחוריו כשלושים שנות עבודה חקלאית בנחלת יהודה, במחניים ובתל-עדשים וכן פעולה ציבורית ותנועתית בהתיישבות העובדת.

למרות ההבדל בגיל בינו ובין חברי אשדות יעקב, שהרי כאיש העליה השניה היה קשיש אפילו מוותיקי המקום, השתלב המנוח עד מהרה בחיי החברה וגילה פעילות רבה, במיוחד בתחום התרבותי: ערך את העלון המקומי "יומן אשדות" ופירסם בו רשימות על נושאים שונים בענין חברה ומשק. היה איש ציבור במלוא מובן המילה וחי את שאלות התנועה, הציונות ואת בעיות המדינה.

בתחילת מלחמת העולם השניה, בהיותו כבר בגיל העמידה, התגייס לצבא הבריטי בעקבת רעייתו חנה ז"ל, שקדמה לו בכך בזמן מה. היה זה צעד טבעי בשבילו, בשים לב לפעילותו, למסירותו וליחסו הפנימי העמוק לענייני הישוב, התנועה והעם. בהיותו בצבא היה פועל למען גיוס מתנדבים נוספים, כי ראה בכך צורך חיוני לקראת עתידה של הציונות, הגשמתה וחיזוקה מבחינה מדינית. כאשר בן גוריון ז"ל הביא לארץ ישראל בשנת 1942 את "תכנית בילטמור", שדרשה הקמת מדינה יהודית בארץ ישראל עם תום מלחמת העולם השניה, היה שמעון מחסידיה הנלהבים של תכנית זו.

בערוב ימיו התמסר לתחביב – מלאכת הקרמיקה והגיע בכך להישגים ניכרים, שעוררו הערכה רבה בקרב הציבור באשדות יעקב, ואף מחוצה לה – בישובי הסביבה וגם במקומות רחוקים יותר בארץ, שיצירתו היתה מגיעה לשם. עניין רב והערכה עוררה תערוכת פרי יצירתו בבית אורי ורמי. שנים אחדות לפני פטירתו ריכז וניהל את ארכיון אשדות יעקב. פעולתו זו עשה ביסודיות – השתתף בקורסים לארכיונאים, ביקר בישובים קיבוציים אחרים כדי ללמוד מהם תורת ארכיונאות הלכה למעשה. לא אחת הביע בשיחות אתי דאגתו להמשך עבודה זו ורצה מאד לדעת מי יעשה את העבודה בארכיון אחריו...

פטירת רעייתו חנה בסוף תשרי תשל"ב שברה את רוחו. שנה תמימה הקדיש לעריכת חוברת לזכרה, וכל הזמן פחד, פן לא יעלה בידו לסיים "עבודת קודש" זו כדבריו. רבה היתה שמחתו כשהחוברת יצאה לאור, ואמנם היתה זו פעולתו האחרונה עלי אדמות... כשהשלים את מלאכת הוצאת החוברת, נפל למשכב, ממנו לא קם עוד. שלושה חודשים רצופים התייסר במכאוביו, עד שנתבקש בישיבה של מעלה...

היה אהוד ומכובד על חבריו בקיבוץ ועל ידידי הרבים בארץ בכלל. שבע ימים ומעשים הלך שמעון לעולמו וזכה לראות במו עיניו את חלום חייו בהתגשמותו, כדברי ר'פרידתו ליד קברה הרענן של אשתו: "לא לריק חיינו, לא לשווא עמלנו; הקימונו דור בנים ונינים, זכינו להגיע יחד לשיא חלומותינו וכיסופינו מימי נעורינו: תקומתה של מדינת ישראל.

נטמן ליד קבר חברתו בחיים חנה ז"ל, והולם אותו הפסוק: "הנאהבים והנעימים בחייהם ובמותם לא נפרדו"...

יצחק מאור